

INSTITUCIONS DE DRET COMUNITARI

Dra. Mar Campins Eritja
Departament de Dret i Economia Internacionals
Universitat de Barcelona

“

“Donat el caràcter i la finalitat exclusivament docent i eminentment il·lustrativa de les explicacions a classe d'aquesta presentació, l'autor s'acull a l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual vigent respecte de l'ús parcial d'obres alienes com ara imatges, gràfics o altre material contingudes en les diferents diapositives”

El dret d'establiment (art. 49 TFUE)

- Desplaçament i residència d'un nacional d'un EM (i de la seva família) en un altre EM amb la finalitat de realitzar, en un altre EM, un treball no assalariat (independent) en qualsevol sector de l'activitat econòmica.
- Concepte d'establiment: la instal·lació material estable i permanent d'una persona física o jurídica nacional d'un Estat Membre en el territori d'un altre Estat Membre amb l'objecte de realitzar una activitat econòmica no assalariada.

La lliure prestació de serveis (art. 56 TFUE)

- Desplaçament i residència d'un nacional d'un EM (i de la seva família) en un altre EM amb la finalitat de realitzar, en un altre EM, un treball no assalariat (independent) en qualsevol sector de l'activitat econòmica
- Concepte de prestació de serveis: exercici d'activitats econòmiques no assalariades a partir d'un establiment situat en el territori d'un EM i destinat a un beneficiari que resideixi en el territori d'un altre EM, amb exclusió de tota instal·lació estable i permanent en l'EM destinatari de la prestació
- .

Àmbit d'aplicació personal i material del dret d'establiment

Àmbit d'aplicació personal:

- Persones físiques o jurídiques (societats civils o mercantils):
 - Constituïdes de conformitat amb la legislació d'un EM
 - Amb seu social o centre d'activitat principal dins del territori de la UE
 - Establiment principal / secundari

Àmbit d'aplicació material:

- Totes les activitats econòmiques no assalariades, realitzades per compte propi i de manera independent.
- Amb exclusió de les activitats que participen en l'exercici de l'autoritat pública (art. 45.1 TFUE).

Àmbit d'aplicació personal i material de la lliure prestació de serveis

Àmbit d'aplicació personal:

- Persones físiques i jurídiques, societats civils o mercantils
- Proveïdor del servei i receptor del servei s'han de trobar en EM diferents (element transfronterer)
- El receptor es pot moure a un altre EM per rebre el servei (turista, pacient, estudiant, etc.)

Àmbit d'aplicació material:

- Noció servei: Totes les activitats econòmiques no assalariades, que es realitzen a canvi d'una remuneració i que no estan cobertes per les disposicions del TFUE relatives a mercaderies, persones i capitals (concepte residual)
- TJUE: La LPS s'aplica també quan ni el proveïdor ni el receptor es mouen dels seus respectius EM i només travessa la frontera el servei (senyal TV, cable, etc.)

Contingut jurídic del dret d'establiment i de la lliure prestació de serveis

- Prohibició de discriminació i principi d'igualtat de tracte
 - Eliminació de tota discriminació / restricció a l'exercici del dret establiment per raó de la nacionalitat (procediments i pràctiques administratives, adquisició i explotació de béns immobles, condicions apertura filials, etc.)
 - STJUE 21.6.1974, Reyners: Els EM s'han d'abstenir d'aplicar qualsevol llei, reglament, disposició o pràctica administrativa que, en comparació amb les que s'apliquen als seus nacionals, resultin discriminatòries pels nacionals d'un altre EM que vol iniciar-hi una activitat empresarial + efecte directe de l'art. 43 TCEE (art. 49 TFUE)

Contingut jurídic del dret d'establiment i de la lliure prestació de serveis

- Principi d'equivalència de les condicions exigides pels EM per l'accés i exercici de l'activitat
 - Regles professionals que difereixen d'un EM a l'altre i que s'apliquen indistintament
 - Coordinació de les condicions que en cada EM s'exigeixen per accedir a una activitat econòmica no assalariada i exercir-la
 - Mesures de reconeixement de títols, diplomes i altres certificats que faculden per a l'exercici de la professió: directives d'harmonització
 - Enfoc sectorial (cas a cas, p.e. Metges, dentistes, infermeres, veterinaris, etc.)
 - Enfoc general (titulacions superiors als tres anys, titulacions fins a tres anys)

Contingut jurídic del dret d'establiment i de la lliure prestació de serveis

- Directiva sobre serveis 2006/123/CE: Marc jurídic per garantir que proveïdors i receptors de serveis es beneficien de les llibertats fonamentals garantides als art. 49 i 56 TFUE (eliminació dels obstacles reglamentaris i administratius en sector establiments i serveis)
- La Directiva obliga els EM a simplificar els procediments i tràmits que els proveïdors de serveis han de complir: eliminar les càrregues injustificades i desproporcionades i facilitar
 - la creació d'un establiment permanent en un Estat membre
 - la prestació transfronterera de serveis

Exclusió d'activitats que comporten l'exercici d'autoritat pública

- Excepció al dret d'establiment (art. 45.1 TFUE)
- Interpretació restrictiva TJUE
 - STJUE 21-6-1974, Reyners: L'aplicació de l'exclusió s'ha d'apreciar en cada EM en funció de les disposicions nacionals aplicables a l'organització i exercici de la professió. Dues condicions:
 - Activitats molt concretes (p.e. permís d'inhumació –metge forense; participar en funció judicial-advocat, notaris)
 - Activitats en el marc de determinats col·legis o ordres professionals (p.e. exercici activitat disciplinària)

La protecció d'un interés general

- Excepció a la lliure prestació de serveis
- Interpretació restrictiva TJUE
 - STJUE 3.12.1974, Van Binsbergen: En funció de la naturalesa especial del servei es poden exigir requisits específics per la seva prestació. L'aplicació de regles professionals específiques s'ha de justificar en la protecció d'un interés general (p.e. protecció del destinatari del servei, protecció de la propietat intel·lectual, protecció dels consumidors)
 - Aplicació indistinta als proveïdors del servei independentment de la nacionalitat, mesura objectivament necessària i proposicionada per a la salvaguarda de l'interés públic